

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04
21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24
00-503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29-40-89

BS/46/36/93

ZAUFANIE DO POLITYKÓW

MARZEC '93

Komunikat z badań

Uwaga: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

ZAUFANIE DO POLITYKÓW. MARZEC '93

◆ Po raz pierwszy od chwili objęcia funkcji premiera Hanna Suchocka jest najpopularniejszym politykiem w kraju. Ponad 3/4 respondentów deklaruje zaufanie do pani premier.

◆ W marcu zmalało nieco zaufanie do liderów niektórych ugrupowań opozycyjnych: Leszka Moczulskiego, Jana Olszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego.

◆ Największą nieufność badanych budzi, podobnie jak w poprzednich miesiącach, Jarosław Kaczyński. Spór z Mieczysławem Wachowskim nie przysporzył mu w oczach respondentów popularności.

◆ Politycy w naszym kraju są przede wszystkim postrzegani w dwóch podstawowych kategoriach: rząd-opozycja oraz lewica-prawica.

W lutym '93 badania CBOS wykazały spadek zaufania do polityków cieszących się największą popularnością. W marcu¹ nie obserwujemy pogłębiania się tego procesu, a przeciwnie, opinie o niektórych politykach zajmujących najwyższe stanowiska państwowe poprawiły się. Sondaż marcowy był przeprowadzony po zakończonej sukcesem rządu debacie budżetowej, i w niespełna tydzień przed porażką, jaką gabinet Hanny Suchockiej poniósł w Sejmie podczas głosowania nad Programem Powszechnej Prywatyzacji.

Przez wiele miesięcy najpopularniejszym polskim politykiem był Jacek Kuroń. Obecnie jego miejsce - po raz pierwszy od chwili objęcia funkcji premiera - zajęła **Hanna Suchocka**. Po lutowym spadku zaufania, związanym z niepokojami wokół uchwalenia ustawy budżetowej w Sejmie i niepewnością co do przyszłych losów rządu, odsetek respondentów deklarujących zaufanie do pani premier zwiększył się w marcu do 77 punktów. **Jacek Kuroń** przesunął się z pierwszego na trzecie miejsce - za Hanną Suchocką i **Krzysztofem Skubiszewskim**.

Zmiana kolejności na pierwszych miejscach w rankingu nie jest jednak oznaką radykalnych zmian opinii o politykach - w przypadku ministra spraw zagranicznych i ministra pracy pozostają one w granicach dopuszczalnego błędu statystycznego. Utrata pozycji lidera przez Jacka Kuronia ma więc raczej znaczenie symboliczne - po raz pierwszy od wielu miesięcy nie można powiedzieć, iż jest on "najpopularniejszym politykiem kraju".

---

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (33) przeprowadzone w dniach 12-14 marca 1993 roku na reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski (N=1233).

Tabela 1

Politycy	Odsetek respondentów deklarujących				Średnia ocen
	zaufanie	nieufność	obojętność	nieznajomość	
H. Suchocka	77	9	12	1	2.3
K. Skubiszewski	75	5	11	9	2.7
J. Kuroń	74	14	10	1	1.9
W. Pawlak	59	8	18	15	1.7
T. Mazowiecki	58	20	20	2	1.1
M. Krzaklewski	45	12	19	24	1.2
J.K. Bielecki	44	23	26	7	0.5
L. Wałęsa	44	36	19	1	-0.1
B. Geremek	40	23	22	15	0.4
J. Onyszkiewicz	33	8	18	41	1.1
T. Zieliński	33	3	14	50	2.2
E. Szychalska	32	8	19	41	1.2
L. Moczulski	31	38	22	9	-0.5
W. Chrzanowski	30	28	23	19	-0.2
J. Olszewski	29	37	25	9	-0.5
G. Janowski	29	25	18	28	-0.2
A. Kwaśniewski	28	21	23	28	0.1
J.M. Rokita	20	14	21	45	0.1
A. Lepper	18	21	16	45	-0.4
M. Wachowski	17	28	30	25	-0.7
A. Hall	16	18	19	47	-0.4
J. Kaczyński	15	63	16	6	-2.2
A. Macierewicz	15	32	18	35	-1.1
H. Goryszewski	13	29	17	40	-1.2
P. Łączkowski	8	4	14	74	0.2
W.Niewiarowski	8	10	12	69	-0.4

Ponad połowa respondentów deklaruje zaufanie do dwóch byłych premierów - **Waldemara Pawlaka** (59% wskazań) oraz **Tadeusza Mazowieckiego** (58%). Lider PSL po objęciu stanowiska premiera stał się niemal powszechnie znany i aprobowany. Choć niepowodzenie misji sformowania rządu zmniejszyło jego popularność, w dalszym ciągu należy on do polityków, których pozycja ustabilizowała się na wysokim poziomie społecznej aprobaty. W marcu Waldemar Pawlak cieszył się zaufaniem blisko 60% respondentów (najczęściej byli to rolnicy i mieszkańcy regionu zachodniego). Od początku nowego roku maleje natomiast popularność Tadeusza Mazowieckiego. W marcu odsetek osób deklarujących zaufanie do lidera Unii zmniejszył się w porównaniu ze styczniem o 10 punktów procentowych, a w stosunku do lutego o 5 punktów. Może to się wiązać z niewielką aktywnością Tadeusza Mazowieckiego na politycznej arenie kraju. Mimo to pozostaje on politykiem bardzo popularnym wśród inteligencji (86%) i osób legitymujących się wykształceniem wyższym (90%).

Zaufanie do **Lecha Wałęsy** - po okresie stabilizacji (marzec'92 - styczeń'93) - zmalało przed miesiącem o 7 punktów procentowych. Mogły na to wpłynąć zarzuty, jakie pod adresem prezydenta i jego współpracowników formułował Jarosław Kaczyński. W marcu odsetek respondentów deklarujących zaufanie do Lecha Wałęsy w zasadzie nie zmienił się i wynosi 44%. Od nowego roku wzrosła natomiast liczba osób, które w stosunku do Lecha Wałęsy wyraziły brak zaufania, co stawia go na czwartym miejscu (za Jarosławem Kaczyńskim, Leszkiem Moczulskim i Janem Olszewskim) wśród polityków budzących największą nieufność badanych.

Prawdopodobnie z prezydentem identyfikuje się zmiany zachodzące w kraju. Być może też mamy tu do czynienia z sytuacją, w której stosunek do prezydenta staje się jednym z symptomów różnic pokoleniowych. Częściej bowiem niż inni ufają prezydentowi ludzie starsi, osoby uczestniczące w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu, mieszkańcy dużych miast

oraz respondenci pozytywnie oceniający rozwój sytuacji w kraju. Odmiennie zdanie mają natomiast ludzie młodzi, osoby rzadko biorące udział w praktykach religijnych lub w ogóle w nich nie uczestniczące, bezrobotni i ankietowani oceniający rozwój sytuacji w kraju jako niewłaściwy.

Niewiele zmieniły się w marcu notowania liderów ugrupowań opozycyjnych w stosunku do rządu Hanny Suchockiej. Wyjątek stanowi przewodniczący SdRP **Aleksander Kwaśniewski**, któremu od przeszło roku ufa stały, choć nieduży, odsetek respondentów. Nieco zmalało natomiast zaufanie do **Leszka Moczulskiego** i **Jana Olszewskiego** (o 4 punkty procentowe) oraz **Jarosława Kaczyńskiego** (o 3 punkty procentowe). Są to jednak zmiany niewielkie, mieszczące się w granicach błędu statystycznego.

Prezes Porozumienia Centrum Jarosław Kaczyński od wielu miesięcy należy do polityków powszechnie znanych i równocześnie najmniej lubianych. Konflikt z ministrem stanu Mieczysławem Wachowskim nie przysporzył mu popularności a raczej wzmógł nieufność w stosunku do jego osoby². Nie jesteśmy natomiast w stanie oszacować, w jakim stopniu posądzenie o udział w kursia dla oficerów SB wpłynęło na ocenę Mieczysława Wachowskiego³. W porównaniu z lutym jego notowania wzrosły o 4 punkty procentowe; nie wiadomo jednak, czy pozostaje to w jakimś związku ze sprawą, o której mowa.

Politykami, do których najmniej osób deklaruje zaufanie, są: **Paweł Łączkowski** i **Wacław Niewiarowski**. W przypadku wicepremiera Łączkowskiego oraz ministra Niewiarowskiego jest to spowodowane przede wszystkim brakiem znajomości tych polityków. Mimo iż obaj zajmują eksponowane stanowiska w państwie, pozostają niedostrzeżeni przez

---

² Społeczny odbiór konfliktu Kaczyński-Wachowski został przedstawiony w odrębnym komunikacie CBOS, luty 1993 r.

³ Opinie o Mieczysławie Wachowskim zaczęto zbierać dopiero w lutym tego roku, a więc w momencie, kiedy trwał już konflikt między ministrem stanu a liderem PC.

opinię publiczną. W dużym stopniu nieznaną jest także drugi urzędujący wicepremier **Henryk Goryszewski**.

Dla każdego z polityków, którego nazwisko znalazło się w naszym rankingu, obliczono średnią ocen. Uwzględnienie średnich przy badaniu popularności ma tę zaletę, że pozwala na wyeliminowanie wpływu, jaki wywiera na wielkość deklarowanego zaufania bądź nieufności zakres społecznej znajomości poszczególnych osób. Na przykład w przypadku Hanny Suchockiej czy Jacka Kuronia wpływ ten jest minimalny, ponieważ pani premier i minister pracy to osoby powszechnie znane, czego nie można powiedzieć o większości pozostałych polityków. Dodatkową informacją, wynikającą ze średniej ocen, jest możliwość określenia stopnia, w jakim respondenci ufają (bądź nie ufają) poszczególnym politykom⁴.

Pierwsze miejsce pod względem średniej ocen (ale trzecie miejsce pod względem liczby osób deklarujących zaufanie) zajmuje w marcowym rankingu Krzysztof Skubiszewski. Oznacza to, że niewiele osób deklaruje wobec niego nieufność (4%), a ci, którzy obdarzają go zaufaniem, często określają je jako wysokie. Popularność ministra spraw zagranicznych już od kilku miesięcy utrzymuje się na stałym, relatywnie wysokim poziomie. W odmienną sytuację znajduje się Jarosław Kaczyński, który oprócz najwyższego odsetka "nieufnych" (63%), ma także najniższą średnią ocen (-2.2), co stawia go w naszym rankingu na pierwszym miejscu wśród polityków budzących największą nieufność badanych.

Zaletą średnich ocen jest również możliwość bezpośredniego porównywania ich wartości. Przy obliczaniu uwzględnia się bowiem tylko tych respondentów, którzy znali poszczególnych polityków. Porównanie rozkładów procentowych opinii o Ewie Szychalskiej i Marianie Krzaklewskim wskazywałoby, że lider "Solidarności" budzi większe zaufanie niż

---

⁴ Respondenci odpowiadając na pytanie, na ile dany polityk budzi ich zaufanie, posługiwali się skalą ocen od -5 do +5 (-5 oznaczało głęboką nieufność, 0 obojętność, a +5 pełne zaufanie).

przewodnicząca OPZZ. Jednakże po wyeliminowaniu wpływu różnego stopnia znajomości tych osób okazuje się, że są one darzone jednakowym zaufaniem, na co wskazują identyczne średnie (1.2).

Tabela 2

Politycy	Odsetek deklarujących zaufanie wg terminów badań :									
	I'92	III	V	VII	IX	X	XI	I'93	II	III
H. Suchocka	-	-	-	65	77	79	82	77	71	77
K. Skubiszewski	80	79	77	77	73	76	78	76	72	75
J. Kuroń	87	86	84	88	83	81	82	80	74	74
W. Pawlak	24	23	25	73	61	58	62	62	57	59
T. Mazowiecki	65	49	54	59	58	64	68	67	63	58
M. Krzaklewski	41	36	37	39	35	34	37	45	-	45
L. Wałęsa	63	51	48	52	47	49	52	50	43	44
J. K. Bielecki	58	43	41	46	39	42	47	43	44	44
B. Geremek	59	52	44	46	39	40	43	40	-	40
T. Zieliński	-	-	-	-	-	-	26	37	-	33
J. Onyszkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	37	-	33
E. Spychalska	-	22	26	28	31	30	29	33	-	32
L. Moczulski	45	33	39	38	35	34	39	38	35	31
W. Chrzanowski	34	30	25	35	32	31	29	32	-	30
J. Olszewski	75	61	52	32	30	30	34	31	33	29
G. Janowski	39	36	26	32	30	32	30	31	-	29
A. Kwaśniewski	32	29	28	31	26	26	26	28	29	28
J. M. Rokita	-	-	-	-	18	21	20	22	-	20
A. Lepper	-	-	-	14	14	12	13	15	-	18
M. Wachowski	-	-	8	-	-	-	-	-	13	17
A. Hall	-	-	-	-	-	16	13	18	-	16
J. Kaczyński	21	22	23	17	17	19	15	17	18	15
A. Macierewicz	10	10	11	14	13	15	15	12	13	15
H. Goryszewski	-	-	-	9	10	13	13	12	11	13
P. Łączkowski	-	-	-	5	6	5	-	9	-	8
W. Niewiarowski	-	-	-	-	-	-	7	11	-	8
J. Parys	-	-	29	-	-	-	-	-	15	-

W celu wyodrębnienia sposobu postrzegania elity politycznej kraju zastosowano analizę czynnikową⁵. Jej wyniki można zinterpretować następująco: w myśleniu o głównych politykach dominują następujące wymiary porządkujące sposób ich postrzegania:

- ▶ władza - opozycja
- ▶ lewica - prawica

⁵ Analizę czynnikową ograniczoną do dwóch czynników przeprowadzono metodą rotacji Varimax.

PRAWICA

- A. Macierewicz
- J. Olszewski
- H. Goryszewski
- L. Moczulski
- G. Janowski
- W. Niewiarowski
- W. Chrzanowski
- M. Wachowski
- A. Hall
- P. Łączkowski
- J. M. Rokita
- L. Wałęsa
- M. Krzaklewski
- J. K. Bielecki
- H. Suchocka

J. Kaczyński ●

A. Lepper ●

OPOZYCJA

● J. Kuroń

RZĄD

- T. Mazowiecki
- J. Onyszkiewicz
- B. Geremek
- A. Kwaśniewski
- K. Skubiszewski
- E. Szychalska
- W. Pawlak
- T. Zieliński

LEWICA

Wymiar władza - opozycja (pozioma oś rysunku) jest określony z jednej strony przez stosunek do premier Suchockiej a z drugiej przez: A. Leppera i J. Kaczyńskiego - którzy, w odróżnieniu od innych przedstawicieli opozycji, organizowali spektakularne akcje protestacyjne.

Wymiar lewica - prawica (pionowa oś rysunku) jest określony przez stosunek do A. Macierewicza i innych polityków o wyraźnie prawicowej orientacji (J. Olszewski, H. Goryszewski, J. Kaczyński). Na przeciwległym biegunie znajdują się T. Zieliński, W. Pawlak, A. Kwaśniewski i E. Szychalska. Obecność w tym gronie Rzecznika Praw Obywatelskich wynika prawdopodobnie z faktu, że podejmuje on pewne działania, które w opinii respondentów mogą uchodzić za "lewicowe".

*

*

*

Stabilizacji wydarzeń politycznych między lutym a marcem towarzyszyły niewielkie zmiany opinii publicznej o politykach. Znacząco wzrosła jedynie liczba zwolenników premier Hanny Suchockiej, która umocniła swoją pozycję i cieszy się obecnie największym spośród wszystkich polityków społecznym zaufaniem.

Tabela 1. Deklarowany stopień zaufania do H. Suchockiej

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	9	12	78	1	1230
Płeć					
Mężczyźni	9	13	77	1	570
Kobiety	10	11	78	1	659
Wiek					
do 24 lat	7	18	75	0	141
25-34	11	10	79	1	180
35-44	10	12	78	0	329
45-54	13	14	71	2	209
55-64	7	7	83	3	170
65 lat i więcej	6	13	80	1	199
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	16	73	2	477
Miasto do 20 tys.	15	10	74	0	139
od 21 do 100 tys.	9	9	82	0	229
101-500 tys.	9	11	79	1	202
501 tys. i więcej mieszk.	7	8	86	0	180
Region					
Północny	3	11	86	0	161
Zachodni	16	16	67	0	119
Środkowozachodni	11	9	79	1	175
Środkowy	10	12	75	2	229
Wschodni	7	11	80	2	142
Południowo-wschodni	8	9	83	1	188
Południowo-zachodni	10	17	72	1	215
Wykształcenie					
Podstawowe	10	12	75	2	485
Zasadnicze zawodowe	12	16	72	0	309
Średnie	7	8	84	0	343
Wyższe	4	12	84	0	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	7	12	81	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	7	12	81	0	127
Pracownicy fiz.- umysł.	17	11	72	0	49
Robotnicy wykwalifikowani	9	14	77	0	125
Robotnicy niewykwalifik.	12	8	80	0	72
Rolnicy	7	15	76	2	114
Prywatni przedsiębiorcy	2	4	94	0	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	10	12	76	3	381
Uczniowie i studenci	7	15	78	0	57
Bezrobotni	11	13	76	0	81
Gospodynie domowe i inni	12	12	76	0	99
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys. zł	16	13	68	2	98
500 tys. - 999 tys.	10	13	76	1	356
1000 tys. - 1499 tys.	8	11	81	1	334
1500 tys. - 1999 tys.	10	14	75	1	192
2000 tys. i powyżej	6	9	85	1	225
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	14	72	1	519
Średnie	8	12	79	1	522
Dobre	2	7	91	1	183
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	6	89	0	89
Raz w tygodniu	8	10	81	1	690
Kilka razy w roku	11	16	71	2	338
W ogóle nie uczestniczy	14	18	67	1	109
Ocena kier. rozv. syt. w kraju					
Dobry kierunek	2	6	92	0	251
Zły kierunek	13	14	72	1	790
Trudno powiedzieć	6	11	83	1	189

Tabela 2. Deklarowany stopień zaufania do J. Kuronia

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	14	10	75	1	1230
Płeć					
Mężczyźni	14	11	74	1	571
Kobiety	14	9	75	1	659
Wiek					
do 24 lat	15	15	70	0	141
25-34	13	12	74	2	180
35-44	14	9	77	0	329
45-54	16	10	73	1	209
55-64	16	10	72	2	170
65 lat i więcej	13	7	78	2	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	11	74	1	478
Miasto do 20 tys.	22	8	70	0	139
od 21 do 100 tys.	16	10	73	0	229
101-500 tys.	13	11	74	2	202
501 tys. i więcej mieszk.	8	9	83	0	179
Region					
Północny	14	10	76	0	161
Zachodni	28	7	65	0	119
Środkowozachodni	15	8	77	0	175
Środkowy	8	10	81	1	228
Wschodni	10	8	80	2	143
Południowo-wschodni	17	12	70	0	188
Południowo-zachodni	12	14	70	4	215
Wykształcenie					
Podstawowe	13	10	74	2	486
Zasadnicze zawodowe	19	13	68	0	309
Średnie	13	10	77	0	342
Wyższe	7	5	87	0	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	7	4	89	0	59
Prac.umysł.niż.szczebła	10	11	79	0	127
Pracownicy fiz.- umysł.	16	17	67	0	49
Robotnicy wykwalifikowani	17	13	70	0	125
Robotnicy niewykwalifik.	13	5	82	0	72
Rolnicy	13	9	77	1	114
Prywatni przedsiębiorcy	6	17	75	2	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	16	8	73	3	380
Uczniowie i studenci	8	10	82	0	57
Bezrobotni	16	16	68	0	81
Gospodynie domowe i inni	19	14	66	0	99
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	16	16	66	2	98
500 tys. - 999 tys.	15	10	75	0	356
1000 tys. - 1499 tys.	16	9	73	1	334
1500 tys. - 1999 tys.	16	11	71	1	192
2000 tys. i powyżej	9	8	82	1	225
Ocena własnych war. mater.					
Złe	18	11	70	1	520
Średnie	13	10	76	1	521
Dobre	4	10	86	1	183
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	10	78	3	89
Raz w tygodniu	14	9	76	1	690
Kilka razy w roku	15	12	72	1	338
W ogóle nie uczestniczy	15	14	70	1	109
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	5	7	87	1	251
Zły kierunek	18	11	70	1	789
Trudno powiedzieć	10	11	77	1	189

Tabela 3. Deklarowany stopień zaufania do W. Pawlaka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	8	18	59	15	1228
Płeć					
Mężczyźni	8	17	66	8	569
Kobiety	8	18	54	21	659
Wiek					
do 24 lat	8	21	48	23	141
25-34	7	28	55	10	179
35-44	9	20	57	14	329
45-54	12	11	66	11	209
55-64	6	13	68	13	170
65 lat i więcej	5	12	61	22	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	6	14	64	16	477
Miasto do 20 tys.	14	16	59	11	138
od 21 do 100 tys.	7	20	57	16	229
101-500 tys.	11	21	52	16	202
501 tys. i więcej mieszk.	8	19	59	15	179
Region					
Północny	7	23	58	12	161
Zachodni	3	10	79	8	119
Środkowozachodni	8	13	66	13	175
Środkowy	8	12	60	20	228
Wschodni	5	19	58	18	141
Południowo-wschodni	11	18	55	16	188
Południowo-zachodni	13	26	48	14	215
Wykształcenie					
Podstawowe	8	12	59	22	484
Zasadnicze zawodowe	8	20	58	14	309
Średnie	7	22	60	10	342
Wyższe	15	21	62	1	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	21	59	4	59
Prac.umysł.niż.szczebła	7	24	56	13	127
Pracownicy fiz.- umysł.	13	22	41	25	49
Robotnicy wykwalifikowani	6	25	63	6	124
Robotnicy niewykwalifik.	6	15	64	14	72
Rolnicy	8	8	70	15	114
Prywatni przedsiębiorcy	13	27	60	0	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	6	13	63	18	380
Uczniowie i studenci	12	13	53	23	57
Bezrobotni	7	16	61	15	81
Gospodynie domowe i inni	12	28	39	21	99
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	10	12	59	19	98
500 tys. - 999 tys.	7	19	57	17	355
1000 tys. - 1499 tys.	8	16	56	19	334
1500 tys. - 1999 tys.	4	20	67	8	192
2000 tys. i powyżej	14	17	60	10	225
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	19	57	18	518
Średnie	7	15	63	14	521
Dobre	14	20	58	8	183
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	15	49	21	89
Raz w tygodniu	8	16	60	16	690
Kilka razy w roku	6	21	60	13	337
W ogóle nie uczestniczy	6	22	61	11	108
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	10	19	56	15	251
Zły kierunek	7	16	62	14	789
Trudno powiedzieć	11	20	52	17	189

Tabela 4. Deklarowany stopień zaufania do T. Mazowieckiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	20	20	58	2	1227
Płeć					
Mężczyźni	21	21	57	2	570
Kobiety	19	19	59	3	657
Wiek					
do 24 lat	25	23	51	2	141
25-34	15	19	65	1	180
35-44	19	20	60	1	329
45-54	21	20	57	2	209
55-64	21	20	58	1	170
65 lat i więcej	21	18	54	8	197
Miejsce zamieszkania					
Wieś	26	23	48	3	477
Miasto do 20 tys.	19	12	68	1	139
od 21 do 100 tys.	16	18	64	1	229
101-500 tys.	16	21	60	3	202
501 tys. i więcej mieszk.	15	18	64	3	178
Region					
Północny	17	24	59	0	161
Zachodni	10	24	66	0	119
Środkowozachodni	28	9	61	1	175
Środkowy	22	17	57	5	226
Wschodni	21	20	55	3	142
Południowo-wschodni	27	22	49	2	188
Południowo-zachodni	14	23	60	3	215
Wykształcenie					
Podstawowe	22	22	52	5	485
Zasadnicze zawodowe	25	23	50	1	309
Średnie	18	17	65	1	340
Wyższe	4	6	90	0	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	8	6	86	0	59
Prac.umysł.niż.szczebła	10	21	69	0	127
Pracownicy fiz.- umysł.	14	22	64	0	49
Robotnicy wykwalifikowani	25	15	61	0	125
Robotnicy niewykwalifik.	22	25	53	0	72
Rolnicy	29	28	41	3	114
Prywatni przedsiębiorcy	12	25	63	0	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	22	18	55	5	380
Uczniowie i studenci	18	14	64	4	57
Bezrobotni	21	24	54	0	81
Gospodynie domowe i inni	24	23	51	2	97
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	24	27	45	5	98
500 tys. - 999 tys.	28	26	45	1	356
1000 tys. - 1499 tys.	17	16	64	3	334
1500 tys. - 1999 tys.	16	18	65	0	190
2000 tys. i powyżej	14	14	70	3	225
Ocena własnych war. mater.					
Złe	26	22	49	3	519
Średnie	17	19	62	2	521
Dobre	11	16	72	1	181
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	17	22	57	5	87
Raz w tygodniu	22	18	58	2	690
Kilka razy w roku	16	23	59	2	337
W ogóle nie uczestniczy	17	22	60	1	109
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	9	14	76	1	249
Zły kierunek	25	22	51	3	789
Trudno powiedzieć	16	17	64	3	189

Tabela 5. Deklarowany stopień zaufania do L. Wałęsy

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	36	19	44	1	1227
Płeć					
Mężczyźni	37	16	46	1	570
Kobiety	35	21	43	1	657
Wiek					
do 24 lat	44	20	36	0	141
25-34	36	21	41	2	179
35-44	44	21	35	0	329
45-54	35	19	45	1	209
55-64	27	17	55	1	170
65 lat i więcej	27	14	59	1	198
Miejsce zamieszkania					
Wieś	39	18	41	1	477
Miasto do 20 tys.	46	14	40	0	139
od 21 do 100 tys.	37	17	46	0	229
101-500 tys.	31	25	42	1	202
501 tys. i więcej mieszk.	25	19	57	0	178
Region					
Północny	32	21	48	0	161
Zachodni	45	16	39	0	119
Środkowozachodni	46	9	45	0	175
Środkowy	34	18	47	1	226
Wschodni	42	16	40	2	142
Południowo-wschodni	31	23	46	0	188
Południowo-zachodni	30	26	42	2	215
Wykształcenie					
Podstawowe	35	16	47	1	485
Zasadnicze zawodowe	42	22	35	0	307
Średnie	35	21	44	0	342
Wyższe	26	17	57	0	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	39	17	45	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	32	27	41	0	127
Pracownicy fiz.- umysł.	40	26	34	0	49
Robotnicy wykwalifikowani	39	20	41	0	125
Robotnicy niewykwalifik.	42	14	44	0	70
Rolnicy	45	14	41	0	114
Prywatni przedsiębiorcy	18	18	61	2	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	30	16	52	2	380
Uczniowie i studenci	39	21	40	0	57
Bezrobotni	51	15	34	0	81
Gospodynie domowe i inni	40	30	30	0	99
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys. zł	59	9	30	2	98
500 tys. - 999 tys.	39	19	41	1	354
1000 tys. - 1499 tys.	32	24	43	1	334
1500 tys. - 1999 tys.	36	16	47	0	192
2000 tys. i powyżej	25	17	57	1	225
Ocena własnych war. mater.					
Złe	42	20	37	1	517
Średnie	34	20	46	1	521
Dobre	24	14	61	1	183
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	10	66	0	89
Raz w tygodniu	33	19	47	0	689
Kilka razy w roku	42	22	35	1	337
W ogóle nie uczestniczy	44	14	40	2	109
Ocena kier. rozw. syst. w kraju					
Dobry kierunek	14	19	67	0	251
Zły kierunek	47	17	35	1	787
Trudno powiedzieć	22	25	52	1	189

Tabela 6. Deklarowany stopień zaufania do J. Kaczyńskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	63	16	15	6	1227
Płeć					
Mężczyźni	64	15	17	4	571
Kobiety	61	17	14	8	656
Wiek					
do 24 lat	59	21	15	4	141
25-34	69	13	16	1	180
35-44	63	19	15	3	329
45-54	64	16	15	5	209
55-64	62	7	21	9	170
65 lat i więcej	57	17	10	17	196
Miejsce zamieszkania					
Wieś	60	14	17	10	478
Miasto do 20 tys.	64	12	22	3	138
od 21 do 100 tys.	60	18	18	4	229
101-500 tys.	65	23	8	4	202
501 tys. i więcej mieszk.	71	15	11	3	178
Region					
Północny	69	18	11	2	161
Zachodni	71	13	14	2	119
Środkowozachodni	62	12	23	3	175
Środkowy	57	17	18	8	226
Wschodni	56	19	14	11	143
Południowo-wschodni	62	13	19	6	187
Południowo-zachodni	65	19	8	9	215
Wykształcenie					
Podstawowe	55	16	15	13	486
Zasadnicze zawodowe	61	18	19	3	309
Średnie	73	14	12	0	340
Wyższe	70	12	18	0	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	74	13	13	0	59
Prac.umysł.niż.szczebła	69	19	10	2	127
Pracownicy fiz.- umysł.	66	9	22	3	49
Robotnicy wykwalifikowani	68	16	16	0	125
Robotnicy niewykwalifik.	62	11	25	2	72
Rolnicy	54	11	26	9	114
Prywatni przedsiębiorcy	61	25	13	0	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	61	15	12	12	380
Uczniowie i studenci	64	22	9	5	57
Bezrobotni	68	18	12	1	81
Gospodynie domowe i inni	59	21	16	4	97
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	61	12	19	7	98
500 tys. - 999 tys.	55	18	21	6	356
1000 tys. - 1499 tys.	63	16	13	8	334
1500 tys. - 1999 tys.	71	18	9	2	190
2000 tys. i powyżej	70	11	14	5	224
Ocena własnych war. mater.					
Złe	59	16	16	8	520
Średnie	63	16	15	6	520
Dobre	69	15	13	2	181
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	50	24	16	10	86
Raz w tygodniu	64	14	15	7	690
Kilka razy w roku	64	17	15	5	338
W ogóle nie uczestniczy	61	22	15	2	109
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	65	18	14	3	250
Zły kierunek	62	16	16	7	789
Trudno powiedzieć	63	13	16	8	189

Tabela 7. Deklarowany stopień zaufania do A. Kwaśniewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nie zna	Liczba osób
Ogółem	21	23	28	28	1226
Płeć					
Mężczyźni	24	23	30	23	570
Kobiety	19	23	26	32	656
Wiek					
do 24 lat	16	26	23	34	141
25-34	22	29	28	22	179
35-44	23	25	30	21	329
45-54	23	25	29	23	209
55-64	22	19	31	28	170
65 lat i więcej	20	14	23	44	197
Miejsce zamieszkania					
Wieś	19	19	21	41	476
Miasto do 20 tys.	16	30	35	19	139
od 21 do 100 tys.	24	27	30	19	229
101-500 tys.	27	25	27	22	202
501 tys. i więcej mieszk.	22	24	38	16	178
Region					
Północny	28	25	30	17	161
Zachodni	23	19	41	17	119
Środkowozachodni	17	21	32	30	175
Środkowy	22	19	24	34	226
Wschodni	17	29	21	33	141
Południowo-wschodni	23	23	28	27	188
Południowo-zachodni	20	28	23	29	215
Wykształcenie					
Podstawowe	19	18	22	42	485
Zasadnicze zawodowe	19	22	28	30	309
Średnie	26	31	31	12	339
Wyższe	26	28	44	2	93
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	34	38	8	59
Prac. umysł. niż. szczebla	23	37	28	12	127
Pracownicy fiz. - umysł.	25	21	33	21	49
Robotnicy wykwalifikowani	23	29	33	15	125
Robotnicy niewykwalifik.	20	9	45	27	72
Rolnicy	22	15	18	44	114
Prywatni przedsiębiorcy	42	28	24	6	39
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	21	18	27	34	380
Uczniowie i studenci	22	23	27	27	57
Bezrobotni	14	34	21	31	81
Gospodynie domowe i inni	16	26	22	36	96
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys. zł	21	19	17	43	98
500 tys. - 999 tys.	20	20	25	34	355
1000 tys. - 1499 tys.	21	22	27	29	334
1500 tys. - 1999 tys.	22	31	28	18	190
2000 tys. i powyżej	25	25	38	13	225
Ocena własnych war. mater.					
Złe	19	20	28	33	518
Średnie	23	25	26	26	521
Dobre	25	27	33	16	181
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	20	19	39	87
Raz w tygodniu	23	22	25	31	690
Kilka razy w roku	19	28	32	22	336
W ogóle nie uczestniczy	23	21	43	13	109
Ocena kier. rozw. syt. w kraju					
Dobry kierunek	29	22	27	22	249
Zły kierunek	19	24	29	28	789
Trudno powiedzieć	19	22	24	34	189